

Nyomtatott és online sajtó

Szövetség: Megújult erővel továbbra is a Dél- és Kelet-Szlovákia lakosait fogjuk szolgálni

2023. október 3. – Ma7.sk, felvidek.ma

A Szövetség elnöksége hétfőn ülésezett a parlamenti választások után, amelyről egy sajtóközlemény formájában számoltak be. „Elsősorban köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek, aki bízott a Szövetségben, és megtisztelte szavazatával. A Szövetség párt a hétvége folyamán a több mint 130 ezer választónak köszönhetően történelmi eredményt ért el, ám a sikerhez ez sajnos kevés volt. Ez annak tudható be, hogy a magyarlakta járásokban alacsonyabb volt a részvételi arány, mint az országos átlag” - írja a Szövetség sajtóosztálya. A párt arra is kitér, hogy a média egy része és a közvélemény-kutató intézetek is félretájékoztatták a választópolgárokat az előrejelzésekben, de ennek ellenére folytatják a munkát. „A Szövetség a továbbiakban is a magyar közösség és a polgárok érdekei mellett fog kiállni. Még ez év végéig tisztújító kongresszust tartunk. Megújult erővel továbbra is a Dél- és Kelet-Szlovákia lakosait fogjuk szolgálni”

Kisebbségi vezetőkkel tárgyalt Várhelyi Olivér Kijevben

2023. október 3. – karpataljalap.net

Várhelyi Olivér, az Európai Unió szomszédság- és bővítéspolitikáért felelős biztosa Kijevben tárgyalt Ukrajna európai uniós csatlakozásával kapcsolatban. Tárgyalásokat folytatott többek között Ruszlan Sztefancsuk házelnökkel, valamint a nemzeti kisebbségek vezetőivel, közöttük a KMKSZ és a Kijevi Magyarok Egyesületének vezetőivel is. Az uniós biztos megállapította, hogy Kijev a csatlakozásához szükséges hét feltétel közül néhányban jó eredményeket ért el, további tennivalók vannak még a korrupció, a pénzmosás és az oligarchák elleni küzdelemben, valamint a nemzeti kisebbségek védelme terén.

RMDSZ: az emberi életnél nincs fontosabb, törvénybe foglalják a medvekvótát

2023. október 3. – maszol.ro, Krónika, szekelyhon.ro

Szaktanulmányokra alapozva dolgozta ki Tánzos Barna, az RMDSZ Hargita megyei szenátora azt a tervezetet, amely törvényben rögzítené a barnamedve- vadászatra vonatkozó megelőzési és beavatkozási kvótákat. Az RMDSZ parlamenti frakciói által kidolgozott és kedden iktatott jogszabálytervezetet több mint 100 törvényhozó látta el kézjegyével. Az RMDSZ parlamenti frakcióinak az a célja, hogy egy olyan törvényes keretet fogadtasson el, amely az emberi életet

helyezi előtérbe, ugyanakkor tudományos alapon meghatározott megelőzési és beavatkozási vadászati kvótákat rögzít a romániai medvepopulációt illetően. Az RMDSZ törvénytervezetét első házként a szenátus tárgyalja, majd a tervezetről a képviselőház szakbizottsági munkálatai után az alsóház plénuma hozza meg a végső döntést.

Selymesilosva: szobrot állítottak Ilosvai Selymes Péternek

2023. október 3. – maszol.ro

A szilágysági selymesilosvaiak megélik hagyományait, kultúrájukat, őrzik elődeik emlékét. A hétvégén harmadik alkalommal rendezték meg a kétnapos Ilosvai Selymes Péter Emléknapot, melynek keretén belül mellszobrot állítottak az egykori epikus énekszerzőnek. Az ünnepnap az emlékezésről, a hálaadásról, az értékmentésről, a kultúra megőrzéséről, a hagyományok éltetéséről szólt. A délelőtti harangszóra zsúfolásig megtelt a helyi református templom, és a hívek együtt adtak hálát az elért sikerekért. Seres Dénes parlamenti képviselő az avatáson elmondta, több mint 30 éve követi a helybeliek gondjait, bajait, aggodalmait, elképzeléseit, megvalósításait. Az egyik nagy elképzelés az őseiknek állított emlékhely volt, a másik Ilosvai Selymes Péter szobra, amellyel csak az volt a gond, hogy nem tudták, hogy nézett ki, mert nem maradt fenn róla rajz, melynek fényében megalkothatták volna a szobrot.

Közel félmillió hazánkfia tartózkodik bevallása szerint ideiglenesen külföldön

2023. október 3. – maszol.ro

A népesség mobilitására vonatkozó adatok szerint 457 ezer román jelentette be, hogy ideiglenesen más országban tartózkodik. Közülük a legtöbben, 24 százalékuk (111 ezren) Olaszországba mentek, több mint 60 ezren jelezték, hogy több mint 9 hónapja tartózkodnak a félszigeten, míg mindössze 2400-an állítják, hogy távozásuk egy-két hónappal a népszámlálás után történt. Olaszország után Németország a népszerű célpont az ideiglenesen külföldön tartózkodók körében, 89 ezren mondták, hogy átmenetileg ott élnek, ezt követi az Egyesült Királyság (67 ezer), Spanyolország (57 ezer), Franciaország (28 ezer) és Ausztria (18 700). Ami a belső migrációt illeti, Ilfov megye jelenlegi lakosságának közel fele más megyéből érkezett, a népszámlálási adatok szerint. Bukarestben 32 százalékos a más megyékben „megszámlált” lakosság aránya. A harmadik „vonzáskörzet” Temes megye (26,5%), ezt követi Brassó (25,02%), Hunyad (20,98%), Arad (19,10%) és Szeben (19%). A legkevésbé vonzó megyék pedig Máramaros (7,7%), Szatmár (7,53%), Botoşani (7,33%) és Suceava (6,87%).

Népszámlálási adatokat elemeztünk Tóth Csabával és Veres Valérral

2023. október 3. – Nyugati Jelen

előadás keretében, Veres Valér habilitált egyetemi tanárral, helyettes dékánnal, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézetének igazgatójával, valamint Tóth Csaba prefektussal. Az eseményen Lehoczky Attila történelemtanár köszöntötte a jelenlévőket, és mutatta be a két előadót, akik bár éjszakába nyúló értekezést is tarthattak volna a népszámlálás témájában, igyekeztek röviden összefoglalni a nagy volumenű kimutatás elemzését. A meghívottak közül az első felszólaló

Veres Valér volt, aki röviden vázolta miről lesz szó, majd a lényegre térve elmondta azt, amit már több mint 30 éve érzékelünk: Románia lakossága 1990 óta fokozatosan csökken. Arad megye lakossága a korrigált népszámlálási adatok szerint 410 143 főre tehető, míg az aradi magyaroké 25 731 fő. Ez a legutóbbi népszámlálásakor 430 629, illetve 36 568 fő volt. Arad megye lakosságában az utóbbi népszámlálások alkalmával 5%-os csökkenés figyelhető meg.

Modern vágóhídjuk és húsfeldolgozójuk van a felcsíkiaknak

2023. október 3. – szekelyhon.ro, maszol.ro

Felavatják a Csikjenőfalvi Tercs Közbirtokosság nemrég felépült, rendkívül modern vágóhídját és húsfeldolgozó üzemét szombaton a Felcsíki Állatvásár és Gazdanap keretében. Az eseményen lesz termékkóstoló, tombolahúzás, gazdáknak szakmai fórum és számos más kulturális és szórakoztató program. A létesítmény avatóünnepségével egybekötött gazdanapon részt vesz Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke is. A rendezvényről kedden sajtótájékoztatót tartottak a szervezők. Ez a beruházás a közbirtokosság tagjainak együttműködésének eredményeképpen jöhetett létre, továbbá 850 ezer euróval – a Pro Economica Alapítványon keresztül – a magyar kormány támogatta. Az avatóünnepséggel szeretnénk hírül adni a gazdáknak és a vásárlóknak, hogy a vágóhíd és húsfeldolgozó megkezdte működését. Már készen állunk arra, hogy fogadjuk a gazdák által nevelt állatokat, és készen állunk arra, hogy az üzleteinkben kiszolgáljuk kész termékekkel a vásárlóinkat – hívta fel a figyelmet az elnök.

Nem szégyellni, hanem elhinni a csodát: túlélni tanít a népmesékbe foglalt bölcsesség egy értékvesztett világban

2023. október 3. – Krónika

Tulajdonképpen mindenki arra vágyik, hogy a saját meséjének, történetének jó vége legyen, ezért is fontos az ember számára a „tisztá forrásból” származó népmese – fejtette ki a Krónikának Tekei Erika marosvásárhelyi kultúrakutató. Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány kiadványokért, élőszavas mesemondásért, szövegfolklorért felelős oktatási szaktanácsadója úgy véli, a népmese tulajdonképpen vágyvilágot jelenít meg, a mesékbe foglalt bölcsesség élni és túlélni segít, közvetíti a hogyan kell, hogyan érdemes élni üzenetét, a mese hőse pedig megmutatja, hogy mit kell tennünk, ha bárki vagy bármi az élet működését, a világ rendjét veszélyezteti.

Szilágysomlyó: teltházaz érdeklődés övezte a 31. Báthory Napokat

2023. október 3. – maszol.ro

„Hagyomány, hogy szeptember utolsó hétvégén Szilágysomlyó magyarsága ünnepel. Az évről évre megrendezésre kerülő Báthory Napok alatt ünnepli az összetartozást, az egységet, a kulturális sokszínűséget, a nemzetiséget, a magyarságot. Teszi mindezt a folyamatos megújulás jegyében, jövőbe tekintve, miközben határozottan ragaszkodik az elődeink által megszabott szilárd alapokhoz” – fogalmazott Kovács Zoltán, a Báthory István Alapítvány elnöke.

Napunk newsfilter: Szlovákiai magyar önreflexió-gyakorlatok választások után.

Alapfok

2023. október 3. – napunk.dennikn.sk

Nézegetjük a választási eredményeket, és szinte mindenki mást lát. Innen nehéz lesz elrugaszkodni. Próbáljuk meg a párbeszédet, arról már van tapasztalunk, ha elbeszélünk egymás mellett. „Történelmi eredményt értünk el” – írja közösségi oldalán Forró Krisztián, a Szövetség elnöke pártja 4,38 százalékos eredményéről, ami 130 183 voksot jelent. Három éve a Magyar Közösségi Összefogás 3,9 százalékát 112 662 szavazat hozta össze. Ha ehhez viszonyítjuk a 2023-as voksszámot, akkor valóban jobb eredményt ért el a párt. De a sikerhez ez kevés volt, írta Forró pártelnök. Ha már a történelmi jelzőt használta Forró, nem árt megnézni a tágabb történelmi kontextust, és abban vizsgálni, honnan hová tart a szlovákiai magyar politizálás.

Radványi Géza filmrendezőre, a kassai polgárra emlékeztek szülővárosában

2023. október 4. – Ma7.sk

A kassai születésű Radványi Géza filmrendező, a magyar filmművészet kiemelkedő alakja. Kassán hetedik éve, rendezvénysorozat keretében próbálják megteremteni a Radványi-kultuszt. Nevét életben tartani. A német és francia filmiparban népszerű, Kossuth és Magyar Örökség-díjas alkotónak a hírnevet az 1947-ben rendezett Valahol Európában című magyar filmdráma hozta el.

Böszörményi Istvánra emlékeztek Losoncon

2023. október 4. – Ma7.sk

Böszörményi István neves helytörténészre, nógrádi polihisztorra emlékeztek Losoncon. Az emlékkonferencián munkásságára mutattak rá volt kollégái, barátai, ismerősei, kiemelve a különböző mélyreható kutatásait a térségben. Böszörményi István hagyatéka mai napig rejt felfedezésre váró fejezeteket, így újabb kutatási lehetőségeket is nyújt, hangzott el a konferencián, aminek a mottója az volt, hogy „Csak az hal meg, akit elfelejtene!”

Kovács Elvira: Jövőre várható Axel Schäfer Szerbiáról szóló jelentése

2023. október 4. – PannonRTV

Néhány hónapon belül elkészülhet Axel Schäfer Szerbiáról szóló jelentése - jelentette be Kovács Elvira a Tanjug hírügynökségnek. A VMSZ köztársasági parlamenti képviselője, a parlament alelnöke, az Integrációs Bizottság elnöke elmondta, jövő évre várható egy új, friss és objektív jelentés az országról. Kovács Elvira emlékeztetett, hogy az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének Monitoring Bizottsága 2003 óta figyeli Szerbiát. Az ország megérdemli, hogy új

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. október 4.

szakaszba lépjen, hiszen az elmúlt időszakban jelentős javulást tett az igazságügyi reform, az emberi jogok, valamint a demokratikus intézmények megerősítése érdekében - emelte ki a politikus.

Szakmaisággal a közbizalomért

2023. október 3. – Magyarszo.rs

Miután a Magyar Nemzeti Tanács Tájékoztatói Bizottsága hétfőn elfogadta a tanács a 2024 és a 2029 közötti időszakra szóló Tájékoztatói és médiafejlesztési stratégiájának tervezetét, megkezdődött a dokumentum közvitája. Ez az online térben, az MNT honlapján, 2023. október 16-áig zajlik. Az MNT hivatala tájékoztatásának értelmében a hozzászólásokat az office@mnt.org.rs villámposta címre várják. A dokumentumot az MNT honlapjáról lehet letölteni. A virtuális tér mellett az érdeklődők személyesen is hozzászólhatnak majd a stratégia tervezetéhez. Kabók Erika, az MNT Végrehajtó Bizottságának tájékoztatásért felelős tagja elmondta, hogy az első közvitát hétfőn, október 9-én Szabadkán a Magyar Médiaházban tartják meg, 11 órai kezdettel.

A vajdasági konyha sokszínűsége

2023. október 3. – Magyarszo.rs

Vasárnap, október 8-án tartják meg a Gastro Fest elnevezésű gasztronómiai rendezvényt Óbecsén az Erdőtelepítők Parkjában. Az esemény, amelyet az idén hatodik alkalommal szerveznek meg, a vajdasági konyhaművészet bőségét és sokszínűségét mutatja be. A szervezők ezúttal is számos érdekes szabadtéri programmal készülnek, mint például gasztronómiai műhelyek, helyi kistermelők piaca, gyermekprogramok a Mosolyszigeten, fine-dining zóna, élőzene, emellett a fesztiválra látogatóknak az idén is lehetőségük lesz a szabad ég alatt elfogyasztani a vasárnapi ebédet. Bonifárt László és Jovanović Dániel, a Gastro Fest szervezői kedden, az óbecsei Than Emlékházban megtartott sajtótájékoztatón ismertették a rendezvény részletes programját.

Kiterjesztik a szabadkai vámszabad területet Magyarkanizsa községre

2023. október 3. – PannonRTV

A vámszabad övezet kibővítése, a Szabadkai Gázművek alaptőkájének növelése, valamint a beiratkozásról szóló tájékoztató elfogadása - egyebek mellett ezek a témák is szerepelnek Szabadka Város Képviselő-testületének soron következő ülésén. A részleteket dr. Pásztor Bálint, a szabadkai VKT elnöke ismertette sajtótájékoztatóján. A képviselők 11 napirendi pontról döntenek csütörtökön. A szabadkai vámszabad terület tevékenységét kiterjesztik Magyarkanizsa községre is - ez lesz az egyik fő témája a Városi Képviselő-testület ülésének. A kiterjesztés jelentős, mivel gazdaságilag is pozitív hatása lesz, valamint munkahelyteremtés szempontjából is fontos - magyarázta dr. Pásztor Bálint. A szabadkai VKT elnöke hozzátette, a szabadkai képviselők döntését még a szerb kormánynak is jóvá kell hagynia.

Ukrajnai kisebbségekről értekeztek Krakkóban

2023. október 3. – karpataljalap.net

Az Európa Tanács és az Európai Unió közös támogatásával került megszervezésre a Nemzeti kisebbségi jogok Ukrajnában nevet viselő fórum. Az eseményt szeptember 26–27-én tartották a lengyelországi Krakkóban. A fórumon részt vett Orosz Ildikó, a II. RF KMF elnöke és Bocskor Andrea EP-képviselő is. „A kárpátaljai magyar kisebbség védelmében szólalok fel az Európa Tanács és az EU közös támogatásával szervezett fórumon, melynek témája »A nemzeti kisebbségek (közösségek) védelme Ukrajnában: a jogi keret javításától annak hatékony végrehajtásáig az Európa Tanács szabványainak megfelelően”.

Felmondott az egyik igazgatóhelyettes a munkácsi Rákóczi-középiskolában

2023. október 3. – Kárpátalja.ma

Fejlemények a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középiskolában. Beadta felmondását az egyik igazgatóhelyettes a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középiskolában – tudatta az oktatási intézmény Facebook-oldalán október 3-án. A poszt szerint a felmondott igazgatóhelyettes nemrég került az iskolába. Ezen kívül új órarendet fogadtak el az iskolában, amelyet a tantestület is támogatott. Az iskola nyilatkozata szerint mindezt egy hónapnyi huzavona előzte meg. Az iskola pozitívumként értékelte a történeteket.

A KMDFKSZ tisztújító közgyűlése Ungváron

2023. október 3. – karpataljalap.net

A Kárpátaljai Magyar Diákok és Fiatal Kutatók Szövetsége (KMDFKSZ) 2023. szeptember 27-én tartotta soron következő tisztújító közgyűlését az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének Bercsényi Miklós Könyvtárában. A közgyűlést Makusin Viktor, a KMDFKSZ külügyi alelnöke vezette. A napirendi pontok alapján az esemény Gál Máté elnöki beszámolójával vette kezdetét. Elmondása szerint a jövő tanévben terveik között szerepel, hogy minden meglévő tudásukkal dolgozzanak együtt az új csapattal. „Szeretnénk, ha az új tagjaink a lehető legjobban éreznék magukat a közösségünkben, továbbá minőségi és élvezetes programokat kívánunk szervezni diáktársaink számára” – emelte ki az elnök. Véleménye szerint bár a háború ráveti az árnyékát a diákszervezet tevékenységére, de minden erejükkel azon lesznek, hogy újrászervezzék a pezsgő ungvári egyetemi magyar életet.

„Ecsettel a békéért II.” – alkotótábor Tiszapéterfalván

2023. október 3. – KISZo.net, Karpat.in.ua

A Kárpátok Művészeti és Kulturális Egyesület (KMKE) júliusban fiatal kárpátaljai művészek részvételével szervezte meg az Ecsettel a békéért elnevezésű egyhetes alkotótáborát Tiszapéterfalván. Akkor Óry László, a KMKE elnöke elmondta, hamarosan a professzionális

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. október 4.

festőművészeknek is hasonló tábort kívánnak szervezni. Erre szeptember végén került sor. Óry László kifejtette, mindig nagy örömmel érkeznek megyénkbe, mára jó baráti kapcsolatot alakított ki az itteni festőművészekkel. – Tavaly volt az egyesületünk 15 éves, és amikor azt terveztük, hogy jubileumi alkotótábort szervezünk Kárpátalján, kitört a háború. Erre reflektálva szerveztük meg az Ecsettel a békéért tábort. Idén tehát második alkalommal rendeztük meg a találkozót a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával először a fiatal, most pedig a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával a professzionális művészek számára.

Konferencia és emlékműavatás Szabó Jenő tiszteletére Salánkon

2023. október 3. – Kárpátalja.ma, Karpat.in.ua

Születésének 180. évfordulóján, szeptember 30-án konferenciát rendeztek és emlékművet avattak Szabó Jenő főrendiházi tag tiszteletére Salánkon. A helyi görögkatolikus templomban három előadás hangzott el. Marosi István A kiemelkedő kárpátaljai magyar görögkatolikus személyiségek emlékezete a mai Kárpátalján címmel tartott elmélkedésében a magyarság és a görögkatolikus vallás összefüggéseire kereste a választ. Az 1646-os ungvári uniókor szerveződő, majd 1771-ben megalapított Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye a II. világháború végéig hosszú és változatos utat járt be a Kárpát-medencében. A Magyar Királyság, a Csehszlovák Köztársaság, majd ismét a magyar állam törvényei között élte meg az identitását. A görögkatolikusok az oktatás, a tudomány, a művelődés és a művészet területén is jelentős szerepet töltöttek be az elmúlt évszázadokban, mégis kevés emlék maradt fenn róluk.

Újabb tűzoltó autót küld a Kárpátaljai Református Egyházkerület Kelet-Ukrajnába

2023. október 3. – Karpat.in.ua

Folyamatos az a segítségnyújtás, amit a Kárpátaljai Református Egyházkerület biztosít a háború sújtotta belső Ukrajnai települések számára. Az elmúlt több mint 20 hónapban már hozzávetőleg 1000 tonna humanitárius segílyt jutattak célba, ezek nagy részét személyesen szállítják le a helyi partner intézményekhez. Így indították most útnak azt a tűzoltó autót is, amelyet közösen németországi partnereikkel szereztek be, hogy Harkiv környékén segíthessenek vele. Ez már a nyolcadik katasztrófavédelmi jármű volt, amelyet olyan területekre küldtek, ahol szinte folyamatosan lobbannak fel tüzek az orosz támadások következtében.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. október 3. – Kossuth Rádió

Mi történt a Felvidéken? Sokan teszik fel szombat óta ezt a kérdést. Elemzők, újságírók, politikusok próbálják értelmezni az előrehozott parlamenti választás eredményeit. Puskás Attila politológust, a Ma7 médiacsalád ügyvezető igazgatóját kérdeztük.

A kisebbségi lét a romániai üzleti környezetben inkább előny, mint hátrány – mondja Nagy Károly. A Romániai Magyar Közgazdász Társaság elnöke a többi szervezővel együtt értékelte az Erdélyi Vállalkozói Iskola eredményeit a székelyudvarhelyi inkubátorházban. Az Erdélyi Vállalkozói Iskola harmadszor megszervezett képzésén 15 olyan erdélyi vállalkozó vett részt, aki a vállalkozása elején jár. Szeretnének fejlődni és szeretnék kialakítani kapcsolatrendszerüket - mondta el Szakács-Paál István, az inkubátorház vezetője. A négy hétvégés gazdasági képzésre túljelentkezés volt. Idén már négy városban: Budapesten, Bukarestben, Csíkszeredában és Székelyudvarhelyen is részt vehettek a képzésen a vállalkozók.

Anyanyelvi akadémiai képzés volt a minap Újvidéken. A Vajdasági Rádió és Televízió épületében tartott kétnapos továbbképzésen magyarországi szakemberek segítettek a délvidéki magyar újságírókat a helyesírás és a jó fogalmazás útvesztőiben való könnyebb eligazodásban, valamint a szép beszéd elsajátításában.

A nagyszentmiklósi születésű zeneszerző, népzenegyűjtő Bartók Béla halálának 78. évfordulója alkalmából a Pro Bartók Társaság Emléknapot szervezett Temesváron, bemutatva Bartók tevékenységének különböző részeit, korszakait. Népzene-gyűjtését, zongoramuzsikáját csakúgy, mint áttételesen ugyan, de színpadi kompozícióit is. A nagyszerű előadás a Temesvár Európa kulturális fővárosa programsorozat része volt.

Több mint 200 kárpátaljai hívő imádkozott és virrasztott a békéért Máriapócscon. A kárpátaljaiak rendszeresen elzarándokolnak a Szűzanyát és a kis Jézust ábrázoló képhez, amely az elmúlt 100 évben többször is könnyezett.

Elhunyt Sára Ferenc Magyar Arany Érdemkereszttel, Kallós Zoltán- és Martin György- díjjal elismert koreográfus, néptánc- és népzene kutató, aki Budapesten született, gyermekkorát Turán töltötte, majd Gyimes-völgyében talált otthonra.